

Ansøgning til konkurrencen om:

Årets Landsby 2008.

Årets tema er:

Et landsbysamfunds fysiske udvikling og kulturelle vækst.

Indsender:

Vejrup lokalråd

Kontaktpersoner:

Preben Lind, Gl. Hovedvej 9, Vejrup, 6740 Bramming tlf. 75190009

Else Holberg Truelsen, Ø. Vejrupvej 14, 6740 Bramming tlf. 76567010

Vedlagt et hæfte med titlen "Vejrup - en by i udvikling" udarbejdet i 2006.

Indholdsfortegnelse:

Indledning ved Johannes holm, Vejrup sognearkiv.....s. 3

Et landsbysamfunds fysiske udvikling:

- Oversigt over erhvervs-og arbejdspladser i byen.....s. 4
- Turisme:
 - Olsens paradiss. 8
 - Vøgaslund.....s. 8
- Bosætning..... s. 8

Kulturelle vækst:

- Lokal identitet.
 - Postnr. problematikken.....s. 9
 - lokalarkivets arbejde og udgivelser.....s.10
- Kulturinitiativer:
 - Udvidelse af hallen med Multisal.....s. 10
- Foreningsliv.
 - Seneste initiativer er kunststofbane og naturlegeplads.....s. 10
- Folkelig fællesskab.
 - Den årlige byfest.s. 11

Konklusion i forhold til emne beskrivelsen.....s. 11

Indledning ved Johannes Holm fra Vejrup sognearkiv. Denne beskrivelse er at finde på Vejrup's hjemmeside, www.vejrup.dk.

Vejrup er helt klart en landsby og havde vi haft et gadekær, så havde idyllen været helt perfekt. Det er den nu alligevel, for kirken ligger flot placeret midt i byen, den er hvid og pæn at se på. Historisk kan den føres tilbage til 1100 tallet, idet den vist nok er bygget oven på det gamle offersted, kaldet WYTTARP.

Rundt om kirken ligger så alle beboelserne med de mindre og større virksomheder i en skøn blanding. Op mod den gamle hovedvej ligger Vejrup-Endrup fritidscenter med alle dens faciliteter.

Ved siden af fritidscentret ligger landsbyskolen, som er en 7. klasses skole. I forbindelse med skolen ligger også børnehaven og skolefritidsordningen.

Vejrup er vist nok det man kalder en stille by, set udefra, den er også meget stille hvad støj angår, men der hører det også op. Der er masser af aktiviteter rent erhvervs mæssigt og det mærkes viden om.

Vejmæssigt er vi rigeligt begunstiget, der er ikke mange byer eller småbyer der kan sige, vi har den gamle hovedvej A1, nu Storegade, gennem byen, så bred at der er plantet træer i den ene side, flot at se på. Nord for byen ligger så også en tidligere hovedvej A1, nu landevej og syd for byen, med 3 min. kørsel, den helt nye motorvej (afkørsel 71) som for os er porten til hele Europa.

Der er masser af muligheder for sport, der er et rigt foreningsliv, der er muligheder for trave og cykelture, vi ligger direkte op mod en mindre skov, der er ikke langt til Sneum å med fiskemuligheder, der er 25 min. kørsel til Fanø færgeren, der er 30 min. til Domkirken i Ribe og sådan kunne man blive ved.

Som der står i vores egen sang, Vejrup sangen "et rigtigt sted at bo" Velkommen til Vejrup.

Johannes Holm

Beskrivelse af erhvervslivet og arbejdspladser i Vejrup:

Med til en landsbys fysiske udvikling hører erhvervsliv og arbejdspladser. Derfor beskrives nu erhvervslivet i Vejrup og antallet af arbejdspladser der følger med.

Købmand:

v/ Hans Johnsen. Storegade 34, Vejrup

Udover handel med dagligvarer, fungerer stedet også som udleveringssted for apoteket og som posthus. Stedet er privat ejet af Hans Johnsen og hører med i Focus-kæden. Butikken har åben alle ugens 7 dage fra kl. 7-18. Der er i alt beskæftiget 7 personer, heraf 3-4 unge piger der arbejder i weekenden.

Bilag 1.

Døgnskiosk:

v/ Gunnar Thomsen Storegade 20, Vejrup.

Er med i kæden Nær-køb. Har åben alle ugens dage fra kl. 6.30-21.30.

Butikken blev udvidet og moderniseret i 2006.

Udover ejeren er der en fuldtidsbeskæftiget og 6-7 unge mennesker på deltid.

Bilag 2.

Søndergård biler

Firmaet har eksisteret siden 1973. Ejes af far og søn Jens og Dan Søndergård, Storegade 61, Vejrup. Autoværksted og salg af biler.

Bygget nyt værksted på 375 kvadratmeter i 2007.

Firmaet beskæftiger 6 mand

Bilag 3.

Vejrup maskincenter:

Industrivej 2, Vejrup.

Vejrup Maskincenter A/S, Industrivej 2, Vejrup, er Sydjyllands største John Deere forhandler.

Med til maskincenteret hører også en butik som forhandler arbejdstøj, værktøj m.m.

Firmaet har 30 ansatte. Firmaet skal i gang med en udvidelse på 1200 kvadratmeter.

Firmaet ejes af tre lokale: Carsten Møllgaard, Birte Holst og Hans Jørn Madsen

Jensen biler A/S:

v/Jan Jensen, Storegade 80 c, Vejrup

Autoværksted og salg af biler. Er med i Meca car service kæden. Stort moderne værksted.

Ansatte: 4

VF biler:

v/ Verner Fogh. Industrivej 7, Vejrup.

Autoværksted og salg af biler. Er med i Auto-mester kæden.

Er godkendt af færdselsstyrelsen som Omsynsværksted.

Ansatte: 3

Vejrup autoforretning:

v/ S.P. Knudsen, Storegade 71, Vejrup .Firmaet er startet i 1963 med værksted og salg af nye og brugte biler. S. P. Knudsen fik Datsun-forhandling i 1968. Gennem årene blev det til forhandling af Nissan, som i dag også er det primære mærke i forretningen. S.P. Knudsens søn er nu også ansat i firmaet med henblik på generationsskifte. Derudover er der ansat en automekaniker.

Vejrup Andels Grovwareforening: Storegade 55, Vejrup.

Var tæt på at fusionere for 4 år siden. En gruppe medlemmer modsatte sig det og i dag er situationen den at foreningen både øger medlemstallet og omsætningen. Grovwareforeningen har lige bygget ud for 1.5 mill. Ansatte: 5 Bilag nr.4.

Vejrup Maskinfabrik:

v/ Niels Jørgen Kristiansen, Hovedvej A1, 37, Vejrup

Vejrup Maskinfabrik A/S er et gammelt familieforetagende, der er stiftet i 1963. Firmaet er gået i arv fra far til søn.

Der udføres alt i stål- og jernkonstruktioner, der arbejdes over hele landet.

Firmaet udvider i efteråret 2008. Afventer byggetilladelse.

Ansatte: 8 personer.

Vejrup maskinstation:

v/Ole Mortensen, Hovedvej A1, nr. 51, Vejrup

En virksomhed der er gået i arv fra far til søn. Der er i dag 5 ansatte.

Vejrups vognmandsforretning

v/ Viggo Sørensen, Thøgersmark 5, Vejrup

Antal lastbiler:5 Antal Ansatte:6

Nielaus & Jeki møbler:

Storegade 63 i Vejrup.En virksomhed der laver polstrede møbler. 25% går til eksport Virksomheden drives af et ægtepar Gunhild og Walther Frederiksen og deres to voksne sønner. De nuværende ejere overtog virksomheden i 1986 hvor der var 5 ansatte og 400 kvadratmeter. I dag er der 35 ansatte og 4000 kvadratmeter. Virksomheden har planer om udvidelse i 2010.

Vejrup El-service

v/ Lis og Keld Hougård, Thøgersmark 2, Vejrup.. Her er 10 ansatte.

Bilag nr. 5

Vejrup Undervognscenter.

v/ Kent Jensen, Tjørneallé 9, Vejrup. Her er 3 ansatte.

Vejrup Murerforretning aps.

v/Bendt Højen, Vestermarken 6, Vejrup. 2 ansatte.

Entreprenør

v/Per Hansen, Storegade 80 b, Vejrup:

Antal ansatte: Ingen fast ansatte, men 5-6 ansatte i perioder.

HLH-transport

v/Hans Lage Hansen, Gl. Hovedvej 29, Vejrup

Antal ansatte:7

Vejrup smedeforretning

v/Michael Kristensen, Storegade 30, Vejrup.

Antal ansatte: 4

Bilag 6.

Bakkely. Kartofler og Grønt

v/ Hanne og Mogens Madsen, Ø.Vejrupvej 6, Vejrup.

Antal ansatte:3

Entreprenør.

v/ Ivan Jensen, Vejrupsvej 7. Vejrup. Ansatte: 6

Kileager:

Blomsterbutik. v/Mor og datter Diana og Sabrina Jensen, , Vejrupsvej 7, Vejrup.

Vejrup gartneri:

v/Kirsten og Steen Uldahl, Storegade 42, Vejrup. Ansatte: 2 fuldtids og 5-6 ung arbejdere.

Hedebo planter:

V/ Kim Jensen, Ø. Vejrupsvej 23, Vejrup. Ansatte: 2

KB træbyg APS

v/ Henrik Kristensen, Engvej 6, Vejrup Ansatte: 4

PJ- minitransport,

Stationsvej 9, Vejrup. 2-3 ansatte?

Byen har også en lang række én-mands forretninger:

Frisør Hotn´tot,. v/ Helle, Storegade 19. Vejrup

Zoneterapeut, v/ Lilian Kokholm, Kirkegade 15, Vejrup

Psykoteraeut v/ Niels Jørgen Amorsen, Storegade 50, Vejrup.

Tømmer. v/ Peter Bertelsen , Kirkegade 6. Vejrup.

Arkitekt v/ Stig Hammer Eriksen, Drosselvej 9, Vejrup.

Stenhugger v/ Jørgen Martin Pedersen; Gl. Hovedvej 5, Vejrup. Bilag nr. 10

Altieco v/ Henrik Ising Hansen Thøgersmark 4, Vejrup.

M. J. rengøring v/ Marianne Jensen, Vibevej 4, Vejrup.

Morsing rengøringv/ Belinda Morsing, Annexgade 14, Vejrup

Ellegård revision, Stationsvej 9, Vejrup.

Hans Jepsen. maskinservice, Gl. Hovedvej 31 , Vejrup

Århus egnens foderstof, Gl. Hovedvej 7, Vejrup.

Antal arbejdspladser i det private erhvervsliv, i Vejrup, er på ca. 195.

Hvis vi tæller arbejdspladser med ved de store landbrug, minkfarme og hønserier som findes i området vil det beløbe sig til ca. 28 arbejdspladser.

Arbejdspladser i alt i det private erhvervsliv er ca. 223.

Derudover er der ansatte ved skolen.(18) kirken(3), SFO (2) og børnehaven(6) og dagplejemødre (9).

Det samlede antal af arbejdspladser for Vejrup er på ca. 261.

Turisme.

Olsens paradis.

Den største turistattraktion der er i området er Olsens Paradis på Vester Vejrupvej 6. Vejrup, 6740 Bramming.

Olsens Paradis er den eneste have af sin art i Danmark og anlagt på en del af en 15.000 m² stor grund. Haven består af flere forskellige afsnit, hvis ide er udsprunget af fri fantasi.

Da søen blev anlagt i midten af 70'erne, var det starten på dét, der i dag er blevet en livsstil.

Det er Kent Olsens som alene har bygget den fantastiske have op.

Haven er præget af fantasifulde "landskaber" og indeholder bla. bjergarrangement, ørkenhave, bølgehus, gårdhaver, søer, broer og et utal af små bassiner.

Inden for de seneste år er der udvidet med elefantborg, elefantstald, vulkan og tårngårdhave.

I Elefantborgen er der indrettet en dejlig festsal, hvor der bliver holdt mange fester.

Beplantningen er domineret af sjældne buske og træer, hvor form og løvfarve er i højsædet.

Fra den 1. maj til den 1. november er haven døgnåben. Der findes ca. 330 siddepladser siddepladser rundt omkring i haven, både under tag og i det fri.

Mange turister, pensionistudflugter og lokale finder vej til Olsens paradis hvor madkurven kan nydes i spændende omgivelser. Hver sæson er godt besøgt.

Bilag 7.

Vøgas-Lund:

Vejrup har et dejligt stykke natur at byde på. En lille skov lige uden for døren. Mange lokale og besøgende bruger det til en spadseretur. Der findes mange små skove i området, men Vøgas-Lund er noget særligt. Der er gangstier der fører rundt i hele den lille Lund. En lille vandring giver mange indtryk og oplevelser, der er grantræer og løvtræer, der er en lille sø med nøkkeroser, der er sat bænke op til en bekvem lille snak med en anden vandrer, eller bare nyde det.

Skoven er på 11,23 ha. Er et Aps, med 200 navne noteret i anpartsbeviser. Økonomien er holdt ved lige ved salg af pyntegrønt, juletræer, træ til selvhuggere og er sammen med det frivillige arbejde, hele grundlaget for plantagens drift. Ikke blot nu, men har været det i hele skovens 100 årrige historie.

Bosætning:

Da huspriserne i byen er på et rimeligt niveau når vi sammenligner os med de omkring liggende byer, er det attraktivt at flytte til byen. Da vi har kirke, skole, SFO, børnehave og et aktivt foreningsliv er der flere børnefamilier fra storbyen, der vælger at flytte til byen. Ældre huse bliver hurtigt solgt. Af de 8 byggegrunde der blev sat til salg for et år siden er de syv solgt.

Der er et stort behov for nye byggegrunde i byen. Det har vist sig at en lokal landmand måske godt vil afgive et jordareal midt i byen, som kan anvendes til udstykning af byggegrunde. Vi søger kommunen om at de skal købe og byggemodne arealet.

Lokal identitet.

Postnr. problematikken og ændring af gadenavne i Vejrup

Det sidste halve år har byen arbejdet ihærdigt med at værne om sit bynavn og gadenavne. Det har dels handlet om noget administrativt praktisk men så sandelig også om byens identitet. Vi har igennem en del år haft besvær med adressesammenfald indenfor det samme postnr. Vi hører ind under Bramming postnr. som er 6740.

Det der har givet os mange problemer er, at der er adresse sammenfald, i Vejrup, med 7 gader i Bramming.

Vi har ad flere omgange rettet henvendelse til Post Danmark, for at gøre rede for problemstillingen og også forespurgt om vi kan få vores gamle postnr. tilbage.

Det er blevet afvist.

For nylig har Erhvervs-og byggestyrelsen udarbejdet et nyt regulativ som siger at stednavnet skal udgå af postadressen. Det vil sige at vi nu ikke længere må bruge navnet på vores by, nemlig Vejrup, i vores postadresse.

For Vejrup betyder dette regulativ at 6 gader skal ændre navn.

Da det er kommunerne der er adresseansvarlig og det nu dem der presser på for at vi skal finde nye gadenavne til de berørte gader i byen. Det skal være gjort inden 1. juli 2008.

I stedet for at så mange gadenavne ændres, synes vi det er en mere fornuftig løsning, at få vores gamle postnr. tilbage. Det har vi argumenteret for i mange sammenhænge.

Vi har haft flere henvendelser til Post Danmark og hver gang er vi blevet afvist.

Vi har på Post Danmarks hjemmeside fundet frem til, at der er adskillige byer, også her omkring, der er små og som alligevel har eget postnr.

Eksempelvis 6682 Hovborg har 260 husstande, 6852 Billum har 361 husstande, 6854 Henne har 283 husstande. (Vejrup har ca. 440 husstande.)

De adresseændringer der er lagt op til betyder, at ca. 250 borgere skal have ny adresse og skifte gadenavn.

Det er en problemstilling der optager mange i byen, da der både handler om noget praktisk, men også om byens identitet. Vi vil gerne kunne findes der hvor vi bor.

Der er indsamlet ca. 700 underskrifter som taler for, at Vejrup får sit eget postnr. Mange borgere i byen mener, at der er en hævdevunden ret til, at værne om brugen af dette 1000 år gamle navn.

Kravet om at stednavnet skal udgå af adressen, vækker stor modstand i byen.

Underskrifterne blev overrakt til Transportminister Carina Christensen d. 27. maj 2008. Bilag 8.

Der udover har problematikken været belyst i pressen. Byen har haft besøg af Danmarks Radio, TV-syd og Jydske-Vestkysten som alle, på hver deres måde, har redegjort for problematikken.

I disse tider skal der gøres en ekstra indsats, for at få landdistrikterne til at overleve som velfungerende landsbysamfund. Der er stor vilje både nationalt, regionalt og kommunalt til at gøre denne ekstra indsats for at landdistrikterne også skal have en plads i vores samfund i fremtiden.

PostDanmark er nu en privat ejet virksomhed der ikke har landdistrikternes overlevelse med i deres visionsplan, derfor er det store spørgsmål, hvem der egentlig er beslutningsdygtige i tilfælde som disse, hvor postnr. og gadenavne problematikken har stor betydning for et landdistrikt og dens identitet? Sagen er i skrivende stund endnu ikke afgjort.

Sognearkivet:

Sognearkivets arbejde har også betydning for byens identitets følelse. Det er bl.a. i form af udgivelse af to bøger. Den første bog er fra 2005: Vejrup bogen 1 – om udviklingen gennem tiderne. Den anden bog er fra 2007: Vejrupbogen 2 – Om gårdene i Vejrup sogn i 200 år. Endnu en udgivelse er på vej og vil udkomme i november 2008. Bogen vil omhandle cirkus Daniels som blev grundlagt i 1907. Engang var dette cirkus Danmark største. Bogen har titlen ”Da der var cirkus i Vejrup”.

Sognearkivet har egen hjemmeside hvor mange billeder og fortællinger er lagt ind.

www.vejrupsoegnearkiv.dk

Kulturinitiativer

Udvidelsen af fritidscentret med en multisal.

For ca. to år siden lukkede byens kro. Der blev holdt mange arrangementer både fester og møder. Byen har et stort behov for at få et nyt sted til møder, fester og kulturelle arrangementer (foredrag, revy, dilettant, koncert).

Fritidscenteret er et veldrevet selvejende institution med en bestyrelse og et repræsentantskab.

Fritidscentret har en fornuftig økonomi, så der blev besluttet at udvide hallen med en multisal.

Og samtidig renovere i det bestående.

Anlægsudgifterne er ca. 6 millioner kr.

Beløbet finansieres ved brug af fritidscentrets egenkapital (500.000 kr) derudover er der støtte fra Esbjerg kommune(2 mill), husstands indsamling (ca. 1 mill) og støtte fra landdistriktspulje-midler. (175.000 kr) og støtte fra Brandkasse fonden syd vest (35.000.kr)

En del af renovationen i det bestående er udført bl.a. nye omklædningsrum og skydebaner i kælderen.

Det nye byggeriet er gået i gang i juni 2008 og forventes færdigt november 2008.

Bilag 9.

Foreningslivet.

Vejrup idrætsforening holdt i 2005, 100 års jubilæum. Idrætsforeningen har forskellige udvalg under sig og det er fodboldudvalg, håndboldudvalg, badmintonudvalg og gymnastikudvalg.

Bilag 10.

Det seneste initiativ idrætsforeningen har sat i værk er en fodbold-kunststofbane. En bane som der kan spilles på hele året. Den blev færdig i efteråret 2007 og har været meget brugt lige siden. Banen indvies officielt d. 6. august i forbindelse med byfesten.

I foråret 2008 blev der bygget en naturlegeplads lige ved siden af kunststofbanen. Legepladsen indvies officielt d. 7. august også i forbindelse med byfesten.

De sidste to tiltag giver, sammen med det øvrige idrætsanlæg, rige muligheder for bevægelse, ikke mindst for børn.

Folkeligt fællesskab.

Byens højdepunkt for et folkeligt fællesskab er den årlige byfest som altid afholdes i uge 32. Byfesten forløber over fem dage og programmet er i store træk det samme fra år til år. Arrangementet er populært og samler mange mennesker.

Den store fest lørdag aften samler 300 spisende gæster i teltet og til det efterfølgende bal støder der gerne mange unge mennesker til.

Den store opbakning gør at der er økonomi til at trække forskellige kunstnere til. (musikere, tryllekunstnere, klovne, stuntmænd, hypnotisør, entertainere)

Hvert år bliver det fem dage fyldt med, både sportslige og kulturelle, oplevelser for byens borgere og de unge mennesker der vender hjem for at deltage i festlighederne.

Byfesten har sit eget udvalg der udelukkende tager sig af at arrangere byfesten. Udvalget hører under idrætsforeningen og overskuddet går til idrætslivet. Der er mange frivillige involveret i afviklingen af byfesten.

Konklusion i forhold til emnebeskrivelsen for Årets landsby år 2008.

Fysiske udvikling:

Som det kan ses af antallet af virksomheder (35) og antallet af arbejdspladser (ca. 233), så er Vejrup en landsby, som har fulgt med udviklingen og det ser ud til at denne udvikling vil fortsætte i årene fremover.

Ingen af virksomhederne taler om afvikling. Tvært imod er der 4 af de større virksomheder der har planer om udvidelse eller andre former for investeringer. De 4 virksomheder er Nieluas møbler, Vejrup Maskincenter, Vejrup Maskinfabrik og Vejrup Andels Grovvarforening.

Byen har øje for den centrale beliggenhed i forhold til erhverv. Derfor arbejdes på at få erhvervsgrunde udstykket ved motorvejsafkørslen uden for byen.

Med hensyn til turisme, er byen ikke et udpræget turistområde. Så meget desto bedre er det at Olsens Paradis er bygget op, og trækker mange turister til for dens unikke særpræg.

Bosætningsmuligheder er også én af de ting der arbejdes meget for i byen. Der arbejdes på at få et nyt boligområde. Det er nødvendigt for at fremtids sikre byen.

Kulturelle vækst:

Den lokale identitet er inden for det sidste halve år blevet meget tydelig i forbindelse med postnr. sagen. Bynavnet og gadenavnet hører med til den lokale identitet.

Det forløb der har været i sagen, har vist at vi værner om byens identitet. Når pludselig stednavnet udgår af adressen og gadenavnet ændres, så er det et stort indgreb i både den personlige identitet men også i den lokale identitetsfølelse.

Vi retter henvendelse til Transportministeriet d. 9. april 2008. Normalt er der en sagsbehandling på 3 uger. Her 4 måneder efter er der stadigvæk ingen afgørelse i sagen. Sagen er kompliceret og meget indgribende i en landsby hvilket vi har gjort opmærksom på, på alle tænkelige måder.

Et af de store kulturinitiativer der er nært forestående er udbygningen af fritidscentret med en multisal. Denne multisal skal fremover danne rammen for bl.a. kulturelle arrangementer.

Kulturelle aktiviteter som endnu ikke er nævnt er de 5 stensculpturer der findes i byen, placeret forskellige steder.

Bl.a. har den lokal kunstner og stenhugger Jørgen Martin Pedersen lavet en mindesten der hvor den gamle mejeri lå. Derudover har han også lavet en stensculptur ved skolen, som forestiller en stabel bøger.

En anden lokal kunstner Lis Stenager har lavet Balanceakt som står i Kirkegade og Kokvadstenen ved Motorvejsafkørslen uden for byen. Bilag nr. 11.

Foreningslivet fungerer godt. Der er mange tilbud både for børn og voksne. Mange borgere har haft bestyrelsesposter igennem mange år og det giver stabilitet i bestyrelsesarbejdet.

Der bliver også arbejdet for, at der skal være gode rammer for idrætsudøverne. Det ugentlige

bankospil og årets byfest er to af de væsentlige arrangementer, der tjener penge til foreningslivet.

For som tidligere nævnt så er årets byfest i august måned, det store folkelige fællesskab med mange oplevelser og stor omsætning.

Hermed slut på beskrivelsen af Vejrup, en aktiv landsby og en by i udvikling.

Se i øvrigt vedlagte hæfte om byen.

.